

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.III.37.668/2023/6.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Gyurán Ildikó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: dr. Mauritz András ügyvéd (cím2)

Az alperes: Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (1117 Budapest, Budafoki út 60.)

Az alperes képviselője: dr. Konyhás Szilvia kamarai jogtanácsos

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: a felperes, 10. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 6-án kelt 49.K.702.171/2023/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 49.K.702.171/2023/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az egyiptomi állampolgárságú felperes 2023. március 27-én érkezett a schengeni térség területére a spanyol hatóság által kiállított „C” típusú, 2023. március 23. - 2023. április 21. közötti érvényességi idejű, többszöri beutazásra és 90 napi tartózkodásra jogosító üzleti vízummal.

[2] A felperes 2023. április 4-én az elsőfokú hatóságnál egyéb célú tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet terjesztett elő, amelyben a belföldi kérelmezés alapjaként megjelölte, hogy anyósa jövedelemszerző célú tartózkodási engedély birtokában Magyarországon tartózkodik és szeretné, ha ő gyermekével huzamosabb ideig Magyarországon tartózkodjon. A kiskorú gyermek Magyarországon szeretne iskolába járni, megélhetésüket az anyósa teljeskörűen fedezni fogja.

[3] Az elsőfokú idegenrendészeti hatóság a 2023. április 12-én kelt végzésével a felperes tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmét érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mert a felperes nem igazolt olyan kivételes méltánylást érdemlő körülményt, amely a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem Magyarország területén történő benyújtását indokolná.

[4] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2023. május 15-én hozott 106-T-20621/1/2023. számú végzésében az elsőfokú végzést helybenhagyta. Kifejtette, hogy a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 17/A § (2) bekezdésében a tartózkodási célok nem teljes körű felsorolása a jogalkotó azon szándékát hivatott kifejezni, hogy a tartózkodás céljának alátámasztásán túl valamennyi esetben a kivételes méltánylást érdemlő körülmény valószínűsítése, és e körülmény fennállásának a hatóság részéről történő megállapítása szükséges. A kúriai joggyakorlatnak megfelelően a méltányosság csak valóban méltányolható, kivételes körülmények igazolása esetén alkalmazandó. A kivételes méltánylást érdemlő körülmény nem eshet egybe a jogalkotó által a tartózkodási engedély kiadása körében elvárt feltételek teljesülésével.

[5] Az, hogy a felperes anyósa érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkezik Magyarországon, továbbá szeretné, hogy az unokája és a felperes huzamos ideig Magyarországon tartózkodjon, önmagában nem értékelhető kivételes méltánylást igénylő körülménynek. A felperes „C” típusú vízum birtokában utazott be Magyarországra, majd itt kérelmezte a tartózkodási engedélyt, ahelyett, hogy a külképviseleten „D” típusú vízum és tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott volna be.

[6] A gyermek iskolába történő felvétele, továbbá a tanulmányok folytatása önmagában nem minősül önhibán kívüli, a kiutazást és a kérelem főszabály szerinti benyújtását akadályozó kivételes méltánylást érdemlő körülménynek.

A kereseti kérelem

[7] A felperes eljárási-és anyagi jogi jogsérelmekre hivatkozással nyújtott be keresetet az alperes határozatával szemben. Keresetlevelében kérte tárgyalás tartását.

A peres eljárás releváns történései

[8] A törvényszék az 5. alszámú végzésében tájékoztatta a feleket, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 124. § (2) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése alapján az ügyet egyszerűsített perben, tárgyaláson kívül bírálja el.

[9] A felperes 7. alszámú iratában ismételten kérte, hogy kereseti kérelmét az elsőfokú bíróság tárgyaláson bírálja el.

[10] A törvényszék a 8. alszámú végzésében tájékoztatta a felperest – visszautalva az 5. alszámú végzésére -, hogy az ügyben a per tárgyát képező végzésre tekintettel az egyszerűsített perekre vonatkozó szabályok szerint jár el, így a Kp. 124. § (5) bekezdésére tekintettel nem vehető figyelembe a felperes tárgyalás tartása iránti kérelme.

Az elsőfokú ítélet

[11] A törvényszék jogerős ítéletében a keresetet elutasította.

[12] Elsődlegesen kifejtette, hogy a sérelmezett alperesi végzés a Harmtv. 17/A § (1) bekezdés a) pontjának kógens rendelkezése alapján került meghozatalra, így – a felperes érvelésével szemben – nem minősül mérlegelési jogkörben hozott döntésnek.

[13] A Harmtv. 17/A § (1) bekezdés a) pontja szerinti kivételes méltánylást érdemlő körülmény körében két konjunktív feltétel az irányadó, egyrészt annak egyértelműen a kérelmező személyén kívül álló okból szükséges bekövetkeznie, másrészt annak ténylegesen akadályoznia kell a harmadik országbeli állampolgárt a külföldi kérelmezésben.

[14] Nem alapozza meg a kivételes méltányosságot az, ha a Magyarországon tartózkodási jogosultsággal rendelkező hozzátartozó szeretné, ha a család együtt lenne és egyúttal vállalja az itt tartózkodás költségeit. Szintén nem alapozza meg a méltányosságot, ha a kérelmező gyermeke Magyarországon szeretné folytatni a tanulmányait.

[15] A felperes a gyermeke iskolalátogatási bizonyítványát a másodfokú végzés meghozatalát követően csatolta, így azt a Kp. 78. § (4) bekezdésére tekintettel nem lehetett figyelembe venni.

[16] Helytállóan mutatott rá az alperes arra, hogy a felperes üzleti célból kiállított vízum birtokában utazott be Magyarországra, ahelyett, hogy a külképviseleten eleve „D” típusú vízum és egyéb célú tartózkodási engedély kiadását kérte volna.

[17] A külföldi kérelmezés miatti kiutazás időtartama illetőleg annak anyagi vonzata önmagában nem értékelhető kivételes méltánylást érdemlő körülményként, csak úgy, mint a külképviseleten előterjesztett kérelem – esetleges – elhúzódó ügyintézési határideje sem.

[18] A törvényszék ítélete [30] bekezdésében rögzítette, hogy az ügy egyszerűsített perben való elbírálása a Kp. 124. § (2) bekezdés c) pontján, a tárgyaláson kívüli elbírálás a Kp. 124. § (5) bekezdésén alapul.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[19] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása, másodlagosan annak megváltoztatása, az alperesi végzés megsemmisítése és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezése iránt.

[20] Álláspontja szerinti igazolt és bizonyított olyan kivételesen méltányolható körülményt, amely megakadályozza őt a származási országába történő kiutazásban, illetve a kérelme jogszabály által előírtak szerinti benyújtásában. Ha gyermekével együtt vissza kell térnie származási országába, akkor a gyermek folyamatos magyarországi tanulmányai megszakadnának, ellehetetlenülnének, amely a gyermeke testi, erkölcsi, és értelmi fejlődését veszélyeztetné.

[21] Az alperes a Harmtv. 17/A § (3) bekezdésében foglalt 8 napos határidőt jelentősen túllépve hozta meg végzését.

[22] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon, egyszerűsített perre való hivatkozással bírálta el a kereseti kérelmét, annak ellenére, hogy kifejezetten kérte tárgyalás tartását.

[23] A Kp. 124. § (2) bekezdés e) pontja külön is nevesíti, hogy idegenrendészeti ügyben a harmadik országbeli állampolgárok, illetve azok családtagjai számára kérelmezett, kilencven napot meg nem haladó tervezett tartózkodásra jogosító vízummal kapcsolatos perben kell alkalmazni a Kp. egyszerűsített perre vonatkozó rendelkezéseit. Ez a jogszabályhely jelen esetben nem alkalmazható, mert az elsőfokú hatóság felé kilencven napot meghaladó tervezett tartózkodásra jogosító kérelem került előterjesztésre.

[24] Előadta a felperes, hogy gyermeke ügyében a Fővárosi Törvényszék tárgyalás tartásával hozott ítéletet, tehát nem alkalmazta az egyszerűsített perre vonatkozó rendelkezéseket.

[25] A fentiekén túl az elsőfokú bíróság a Kp. 85. § (5) bekezdését nem vizsgálta a mérlegelési jogkörben megvalósított közigazgatási cselekmény jogszerűsége tárgyában, hogy az alperes hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta-e, továbbá a mérlegelés szempontja és azok okszerűsége az iratokból megállapíthatók-e.

[26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[28] A Kp. 120. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[29] A felperes felülvizsgálati kérelmében eljárási-és anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozott. A Kúriának elsődlegesen abban az eljárásjogi kérdésben kellett döntenie, hogy az elsőfokú bíróság jogszerűen bírálta el a keresetet egyszerűsített perben, avagy nem.

[30] Az egyszerűsített perre irányadó szabályokat a Kp. 124-126. §-ai tartalmazzák.

[31] A Kp. 124. § (2) bekezdése értelmében a bíróság törvény eltérő rendelkezésének hiányában egyszerűsített perben jár el

a) a hatósági igazolvánnyal, a hatósági bizonyítvánnyal, valamint – a tevékenység gyakorlásához szükséges köztestületi vagy más szervezeti nyilvántartás és az ingatlan-nyilvántartás kivételével – a hatósági nyilvántartás vezetésével kapcsolatos perben,

b) a kizárólag a hatósági eljárás egyéb résztvevőinek keresete alapján indult perben,

c) a járulékos közigazgatási cselekménnyel, továbbá a közigazgatási szerv visszautasító vagy az eljárást megszüntető döntésével kapcsolatos perben,

d) a felosztatás kivételével a gyülekezési joggal kapcsolatos perben,

e) a harmadik országbeli állampolgárok, illetve azok családtagjai számára kérelmezett kilencven napot meg nem haladó tervezett tartózkodásra jogosító vízumra vonatkozó perben,

f) a hadköteles fegyver nélküli katonai szolgálat iránti kérelmével kapcsolatos perben.

[32] A Kp. 124. § (3) bekezdése szerint a bíróság egyszerűsített perben bírálhatja el a pert, ha a felperes ezt a keresetlevélben kéri és az alperes védiratában nem ellenzi. Az ügy egyszerűsített perben való elbírálásáról a bíróság ebben az esetben végzést hoz. A 124. § (5) bekezdése alapján az egyszerűsített pert a bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

[33] A Kp. 124. § (2) bekezdése azokat az esetköröket rögzíti, amikor a közigazgatási bíróság köteles az egyszerűsített per szabályai szerint eljárni. A 124. § (3) bekezdése szabályozza azt az esetet, amikor a bíróság meghatározott feltételek esetén egyszerűsített perben bírálhatja el a keresetet, azonban ekkor a bíróság mérlegelésétől függ az egyszerűsített perben történő eljárás választása.

[34] Az elsőfokú bíróság ítéletében a Kp. 124. § (2) bekezdés c) pontjára alapította az ügy egyszerűsített perben való elbírálását, azonban ezen belül nem jelölte meg döntésének alapját.

[35] A Harmtv. 17/A § (1) bekezdés a) pontja kimondja, a Magyarország területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgár kérelme – ha a törvény másként nem rendelkezik – abban az esetben engedélyezhető, ha eleget tesz a 13. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint c)-i) pontjában foglalt feltételeknek és a kivételes méltánylást érdemlő körülményt igazolta. A 17/A § (3) bekezdés a) pontja rögzíti, az idegenrendészeti hatóság az (1) bekezdésben foglaltak szerint előterjesztett tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet nyolc napon belül érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasítja, ha megállapítja, hogy az (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel nem igazolt.

[36] Az elsőfokú idegenrendészeti hatóság a felperes tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmét a Harmtv. 17/A § (1) bekezdés a) pontja, (2) bekezdése és (3) bekezdés a) pontja szerint utasította el érdemi vizsgálat nélkül, mert véleménye szerint a felperes által előadottak nem alkalmasak a különös méltánylást érdemlő körülmény alátámasztására, így a belföldi kérelmezés nem jogszerű.

[37] A Kúria hangsúlyozza, a per annak tárgyából következően nem minősül járulékos közigazgatási cselekménnyel kapcsolatos pernek.

[38] Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. §-a a kérelem visszautasítására, míg 47. §-a az eljárás megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket határozza meg.

[39] Az elsőfokú idegenrendészeti hatóság a Harmtv. 17/A §-ában rögzített speciális eljárási rendben a 17/A § (1) bekezdésében foglaltak szerint előterjesztett tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról döntött, végzése nem minősül a kérelem Ákr. 46. §-a szerinti visszautasításának vagy az eljárás Ákr. 46. §-ában szabályozott megszüntetésének.

[40] A felülvizsgálati bíróság rámutat, a fentiekből következően jelen perben nem alkalmazható a Kp. 124. § (1) bekezdés c) pontja.

[41] A Kúria ezt követően vizsgálta a Kp. 124. § (2) bekezdésében foglalt további pontok alkalmazásának lehetőségét. A 124. § (2) bekezdés a), b), d) és f) pontjai nem irányadók, ugyanakkor a e) pont egy idegenrendészeti ügytípusra vonatkozik. E szerint egyszerűsített perben jár el a bíróság a harmadik országbeli állampolgárok, illetve azok családtagjai számára kérelmezett, kilencven napot meg nem haladó tervezett tartózkodásra jogosító vízummal kapcsolatos perben.

[42] A Harmtv. 16. § (1) bekezdése értelmében az érvényes tartózkodási vízummal vagy nemzeti vízummal rendelkező harmadik országbeli állampolgár a vízumban foglalt tartózkodási idő lejártát követően Magyarország területén történő tartózkodásra – ha e törvény másként nem rendelkezik – tartózkodási engedéllyel jogosult. A 16. § (2) bekezdése szerint, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a tartózkodási engedély száznolcvan napon belül kilencven napot meghaladó, de legfeljebb kettő év határozott időtartamú tartózkodásra jogosít Magyarországon területén.

[43] A Kp. 124. § (2) bekezdés e) pontja kilencven napot meg nem haladó tervezett tartózkodásra jogosító vízummal kapcsolatos perre vonatkozik, ugyanakkor jelen perben a felperes nem vízumot, hanem tartózkodási engedélyt kért, amely kilencven napot meghaladó időtartamú tartózkodásra jogosít Magyarországon területén. Ezért a perre nem irányadó a Kp. 124. § (2) bekezdés e) pontja.

[44] A felperes keresetlevelében nem kérte a per egyszerűsített perben történő elbírálását, erre tekintettel a Kp. 124. § (3) bekezdése sem alkalmazható.

[45] A Kúria szerint – a fent kifejtetteknek megfelelően – a kereset egyszerűsített perben történő elbírálásának sem a kógens, sem a mérlegeléstől függő jogszabályi feltételei nem valósulnak meg, ezért a törvényszék egyszerűsített perben történő eljárása sérti a Kp. 124. §-át.

[46] A nem megfelelő performa szerinti eljárás az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, ezért a Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontját alkalmazva.

[47] Az ügy érdemi elbírálására kiható eljárási szabálysértés miatt a Kúria a felülvizsgálati kérelem érdemi kifogásait nem vizsgálhatta.

[48] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a felperes keresetéről a normál közigazgatási peres eljárás szabályai szerint kell döntenie tárgyalás tartásával.

A döntés rövid tartalma

[49] *A Harmtv. 17/A § (3) bekezdése szerinti hatósági végzést támadó keresetet a közigazgatási bíróság a Kp. 124. § (2) bekezdés c) és e) pontjára alapítottnan nem bírálhatja el egyszerűsített perben.*

Záró rész

[50] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[51] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, így részére felülvizsgálati eljárási költség nem jár. A felperes felülvizsgálati eljárási költséget nem kért. A Kúria ezért a felek részére nem állapított meg felülvizsgálati eljárás során felmerülő költséget.

[52] A végzéssel szembeni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. január 17.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

tanácselnök

Dr. Sugár Tamás s. k.

előadó bíró

Dr. Farkas Katalin s. k.

bíró

Dr. Gyurán Ildikó s. k.

bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő